

UKD w Bibliotece Narodowej w kontekście współpracy z Konsorcjum UKD

Jolanta Hys
Biblioteka Narodowa

Konferencja *Deskryptory Biblioteki Narodowej*, Warszawa 20-21 kwietnia 2015 r.

Plan

- Konsorcjum UKD
- Współpraca BN z Konsorcjum UKD
 - konsultacje w zakresie rozbudowy i aktualizacji słownictwa, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki Polski
 - przygotowanie adaptacji UKD w wersjach skróconych
 - przygotowanie adaptacji pliku wzorcowego UKD

Konsorcjum UKD

Konsorcjum UKD jest nierządową i samofinansującą się organizacją międzynarodową.

Podstawowe zadania:

- rozbudowa i modyfikowanie słownictwa oraz gramatyki UKD
- rozwój oraz popularyzacja UKD

W skład Konsorcjum UKD wchodzi:
UDC Editorial Team, UDC Advisory Board.

<http://www.udcc.org/>

Konsorcjum UKD

UDC
CONSORTIUM

About UDC ▾

Resources ▾

Order ▾

Consortium ▾

Community ▾

FAQ

Contact us ▾

International UDC Seminar 2015

CLASSIFICATION AND AUTHORITY CONTROL

EXPANDING RESOURCE DISCOVERY

Lisbon,
29-30 October

International UDC Seminar 2015

For more details - [click here](#)

Universal Decimal Classification

UDC is one of the most widely used classification schemes for all fields of knowledge. It is used in libraries, bibliographic, documentation and information services in over 130 countries around the world and is published in over 40 languages. [↗](#)

Follow us:

UDC Consortium

The UDCC is a non-profit association of publishers established to maintain, develop and distribute the UDC for the benefit of its users. Apart from its strategic, managerial and promotional responsibilities, the UDCC also appoints an editorial team and advisory board to oversee the content of the scheme and contribute to its regular revision in order to reflect new knowledge. [↗](#)

UDC Books and Schedules

[UDCC Online Shop](#)

[UDC Online](#)

[UDC Summary](#)

UDC Advisory Board

W jego skład wchodzi 23 ekspertów z 17 krajów (krajów Europy, w tym Polski oraz Chin, Indii i Brazylii).

http://www.udcc.org/index.php/site/page?view=editorial_team#ab

Jej członkowie:

- zgłaszają uwagi do polityki i planów Konsorcjum UKD
- pracują nad rewizją wybranych działów UKD
- popularyzują wiedzę na temat UKD, prac Konsorcjum UKD i kolejnych rewizji tablic UKD
- przeglądają, komentują propozycje Konsorcjum UKD
- zgłaszają propozycje do rocznika *Extensions and Corrections to the UDC*

UDC MRF

- UKD z odpowiednikami słownymi w języku angielskim jest utrzymywana i aktualizowana w bazie zwanej Universal Decimal Classification Master Reference File (Plik wzorcowy UKD)
- Plik wzorcowy UKD jest skończoną, autoryzowaną przez Konsorcjum UKD wersją UKD.
- Od 1993 roku jest aktualizowany co rok.
- Wersja kompletna pliku wzorcowego zawiera obecnie 70.626 symboli UKD wraz z odpowiednikami słownymi w języku angielskim.

UDC MRF

- Dostęp do symboli pliku wzorcowego UKD, zarówno wersji na CD, w Intranecie czy Internecie, zawsze jest poprzedzony wykupieniem właściwej licencji na jego użytkowanie.
- Każdorazowo przed prezentacją zmian i aktualizacji w pliku wzorcowym UKD są one prezentowane w oficjalnej publikacji Konsorcjum UKD - roczniku *Extensions and Corrections to the UDC*.

Współpraca BN z Konsorcjum UKD

Biblioteka Narodowa:

- dokonuje zakupu licencji na użytkowanie pliku wzorcowego UKD. Na bazie pliku wzorcowego przygotowuje i adaptuje symbole UKD, wydając tablice skrócone UKD.
- udział w pracach związanych z porządkowaniem, poszerzaniem i aktualizacją słownictwa UKD, w tym szczególnie znakującego historię Polski, geografię Polski i język polski.
- udział w projektach Konsorcjum UKD, mających na celu przygotowanie polskich wersji pliku wzorcowego UKD.

Współpraca BN z Konsorcjum UKD

Słownictwo UDC MRF dotyczące Polski

- rozbudowano dział 94(438) *Historia Polski* za pomocą poddziałów wspólnych czasu wyznaczających okresy historii Polski z dodaniem do symboli odpowiedników słownych w języku polskim, np.:
94(438) "1795/1918" *Poland under Partitions. Russian, Prussian and Austrian Partitioning Zones, 1795-1918.*
Extensions and Corrections to the UDC nr 30 z 2008 r.
- wyodrębniono poddziały wspólne miejsca dla wyrażenia polskich województw; podział jest zgodny z przeprowadzoną w 1999 r. reformą administracyjną Polski, np.:
(438.52) *Województwo pomorskie (Pomeranian Province). Gdańsk (capital).*
Krajowy Rejestr Urzędowego Podziału Terytorialnego (dane weryfikowane przez GUS)
- skonsultowano wprowadzenie bądź modyfikacje poddziałów wspólnych języka, np.:
=162.25 *Język kaszubski,*
=161.25 *Język rusiński. Język łemkowsko-rusiński, Język rusińsko-łemkowski, Język karpatorusiński. Język łemkowski*

Współpraca BN z Konsorcjum UKD

Słownictwo UDC MRF dotyczące Polski

Zgłoszona korekta do symboli UKD znakujących polskie góry, tj.

- (234.372) Mountains of Czechia and Slovakia + **Polski**
Karpaty Zachodnie, Beskidy, Tatry
- **(234.59) Góry Świętokrzyskie**

Wprowadzone do kartoteki wzorcowej NEBIS i zgłoszone do UDC MRF

Współpraca BN z Konsorcjum UKD

NEBIS New Search | NEBIS Libraries

Books, Journals, Images... | Articles and more

Topic contains

Anywhere contains

Anywhere contains

Creation date:

Resource type:

Language:

Search Scope:

Zbiorowiska roślinne Świątokrzyskiego Parku Narodowego i jego strefy ochronnej = Plant communities of the Świątokrzyski National Park and its buffer zone
Tadeusz Głazek; Janusz Wołak; Romuald Seweryn Olaczek, Botanist, Poland, 1934 - 1991

Locations & Request

Title: Zbiorowiska roślinne Świątokrzyskiego Parku Narodowego i jego strefy ochronnej = Plant communities of the Świątokrzyski National Park and its buffer zone

Additional Title Information: Tadeusz Głazek, Janusz Wołak, Red.: R. Olaczek

Varying Title: Plant communities of the Świątokrzyski National Park and its buffer zone

Related Titles: Series: Monographiae botanicae; vol. 72

Place, Publisher: Warszawa : PTB

Creation Date: 1991

Format: 121 S. : ill. ; 24 cm + 17 Karten

Language: Polish

Description: Text polnisch, engl. Zusammenfass.

Type: Book

Identifier: ISBN: 83-00-03365-3

Creator: Tadeusz Głazek;
Janusz Wołak;
Romuald Seweryn Olaczek, Botanist, Poland, 1934 -

Subjects: NATIONAL PARKS (NATURE CONSERVATION): 503,127.82;
PLANT SOCIOLOGY (GEOBOTANY): 581,506;
ECOLOGICAL GEOBOTANY: 581,503;
POLYCHROMATIC (POLYCHROMATIC) PLANT COMMUNITIES OF POLAND AND ITS BUFFER ZONE

[Link](#)
> Thi
> Cli

Współpraca BN z Konsorcjum UKD

UDC Summary

- UDC Summary to wersja skrócona pliku wzorcowego UKD, zawierająca około 2.600 symboli UKD. Jest to wielojęzyczna baza danych odzwierciedlająca (proporcjonalnie) strukturę pliku wzorcowego UKD.
- Jest to pierwszy w historii UKD schemat symboli UKD w wolnym dostępie dla użytkowników Internetu.
- UDC Summary zostało przygotowane w języku angielskim w październiku 2009 roku i od tego czasu dokonano tłumaczeń na 51 języków narodowych, w tym na język polski.
- UDC Summary zostało w całości opublikowane w modelu Linked Data.

Współpraca BN z Konsorcjum UKD

Multilingual UDC MRF translator

Skończona, autoryzowana przez Konsorcjum UKD wersja UKD przeznaczona do tłumaczenia na języki narodowe

UDC MRF translator posiada funkcjonalny interfejs umożliwiający:

- wyszukiwanie za pomocą symboli,
- wyszukiwanie za pomocą odpowiedników słownych do symboli,
- przeszukiwanie poszczególnych tablic pomocniczych i poszczególnych działów UKD.

W wyszukiwaniu zaawansowanym przeszukiwane są z pomocą symboli UKD i tekstu słownego odpowiedniki słowne, noty stosowania, przykłady, uwagi, odsyłacze.

UDC MRF translator

Universal Decimal Classification

MRF translator

[STATISTICS](#)[EXPORTS](#)[ACTIVITY](#)[COMMENTS](#)[LOGOUT](#)

Notation

Search

ADVANCED

Caption

Search

Show unfinished only

 Show unfinished only Show MRF2011 changes

- 2-1 Filozofia i teoria religii. Natura religii. Religioznawstwo
- 2-12 Pojęcia w religii. Idee religijne. Teologia
- 2-13 Sacrum. Święty byt. Byt nadprzyrodzony. Obiekty religii/kultu
- 2-2 Przejawy religii
- 2-3 Osoby w religii
- 2-31 Centralne postacie religii (twórcy, założyciele)
- 2-6 Procesy w religii
- 2-7 Organizacja, administracja poszczególnych religii
- 2-72 Natura i struktura religii, Kościoła. Eklezjologia
- 2-722 Przedstawiciele religii, autorytety wiary
- 2-722.5 Słudzy religii. Duchowni. Kapłani. Przywódcy
- 2-732.2 Głowa religii
- 2-736 Inne instytucje, agencje, organizacje w obrębie religii lub Kościoła
- 2-77 Struktura administracyjna poszczególnych religii
- 2-8 Podział religii ze względu na różne kryteria
- 2-81 Klasyfikacja religii z uwagi na różne właściwości
- 2-82 Właściwości związane z duchowieństwem danej religii
- 2-9 Historia wiary, religii, wyznań i Kościołów
- 299.5 Nieobecność religii. Sekularyzm
- 316.342.7 Uwarstwienie pionowe zależne od religii lub ideologii
- 316.361.13 Małżeństwa pomiędzy partnerami o różnej religii, kulturze i
- 343.42 Przepęstwa przeciw religii i wolności wyznania (praktykowaniu religii)
- 343.422 Obrza religii. Profanacja. Zbeszczczenie
- 354.52 Ministerstwo ds. religii

Source Language Target Language

SEARCH

Search

Edit

CAPTION

Marriage between partners from different religious, ethnic, cultural backgrounds. Mixed marriage

Małżeństwa pomiędzy partnerami o różnej religii, kulturze i pochodzeniu etnicznym. Małżeństwa mieszane

EXAMPLES

Notation

Description

316.361.13(=088) Marriage between different ethnic groups. 'Interracial' marriage

Małżeństwa pomiędzy różnymi grupami etnicznymi. Małżeństwa międzyrasowe

316.361.13:27+28 Marriage between Christians and Muslims

Małżeństwa pomiędzy chrześcijanami a muzułmanami

316.361.13:2 Marriage between different religions denominations

Małżeństwa pomiędzy wyznawcami różnych religii

Translator's Notes

Comments to

UDC MRF translator

Universal Decimal Classification

MRF translator

Back to Editor

Notation Search (73) Search

Text Search

Fields

Caption Including **Language**

Scope Note Application Note

Information Note Examples

References Editorial Note

Work Note Intro Date

Last Rev Date Cancellation Date

All

Show full record display

Notation	Field	Description
(73)	Caption	United States of America (USA)
(73)	Caption	Stany Zjednoczone Ameryki Północnej (USA)
(73)	Caption	Spojené státy americké (USA)
(73)	Caption	Verenigde Staten van Amerika, VS (United States of America, USA)
(73)	Caption	Ameerika Ühendriigid (USA)
(73)	Caption	Estados Unidos de América (EE.UU.)
(73)	Caption	Spojené štáty americké (USA)
(73)	Caption	Etats-Unis. Etats-Unis d'Amérique. United States of America (USA)
(73)	Caption	Vereinigste Staaten. Vereinigte Staaten von Amerika (USA)
(73)	Caption	Sjedinjene Američke Države (SAD)

UDC MRF translator

Universal Decimal Classification

MRF translator

Back to Editor

Notation Search (73) Search

Text Search

Fields

Caption Including
 Scope Note Application Note
 Information Note Examples
 References Editorial Note
 Work Note Intro Date
 Last Rev Date Cancellation Date

Language

All

Show full record display

Notation	Field	Description
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example Notation	(739.8-751.3)
(73)	Example	Arctic National Wildlife Refuge, Alaska
(73)	Example	Arctic National Wildlife Refuge, Aljaška
(73)	Example	Arctic National Wildlife Refuge, Alaska
(73)	Example	Arktická štátna prírodná rezervácia
(73)	Example	Capitale de la Pennsylvanie (Harrisburg)
(73)	Example	Arktički nacionalni park prirode, Alaska

Dlaczego Multilingual UDC MRF?

- Zasób symboli tablic skróconych UKD jest wystarczający do:
 - nadania sygnatury miejsca,
 - ustawienia książek na półkach,
 - tworzenia wykazów działów oraz do klasyfikowania dokumentów w bibliotekach publicznych.

Dlaczego Multilingual UDC MRF?

Pozostałe funkcje może pełnić pełne, będące adaptacją pliku wzorcowego UKD, wydanie tablic UKD.

- Symbole z pełnego pliku wzorcowego UKD pozwalają na adekwatne i optymalne formułowanie charakterystyk wyszukiwawczych, z przeznaczeniem dla katalogów bibliotek specjalistycznych i akademickich.

Wybór symboli do zastosowania poprzedzony i limitowany jest tylko wtedy analizą profilu zbiorów danej biblioteki oraz analizą bieżących potrzeb informacyjnych jej użytkowników.

- Na bazie pliku wzorcowego UKD można prowadzić wielopłaszczyznowe prace nad UKD, nad jej teorią i metodologią.

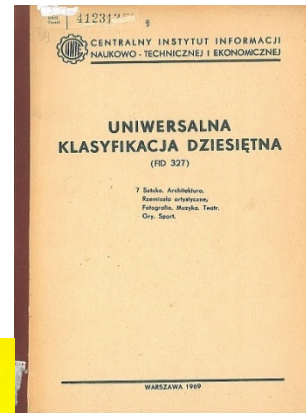
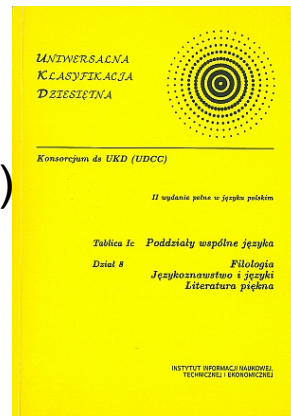
UDC MRF - adaptacja

- Ponieważ prace nad przygotowaniem pełnego wydania tablic UKD w językach narodowych rozpoczynają się zawsze od tłumaczenia licencjonowanego pliku wzorcowego UKD na konkretne języki, to wychodząc temu naprzeciw Konsorcjum UKD zainicjowało jego tłumaczenie na języki narodowe.
- W maju 2013 r. podjęto się próby realizacji tej inicjatywy w Polsce.

UDC MRF - adaptacja

Nawiązuje ona do realizowanych w drugiej połowie 20 wieku tłumaczeń pliku wzorcowego UKD na język polski.

- Centrum Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej opracowało i opublikowało autoryzowane przez Międzynarodową Federację Dokumentacji (FID 327, FID 502, FID 607), a następnie przez Konsorcjum UKD (UDC-P056) tablice pełne UKD.

UDC MRF - adaptacja

Plik wzorcowy UKD – baza tłumacza (UDC MRF translator) jest na bieżąco uzupełniany:

- polskie odpowiedniki słowne do symboli UKD,
- odpowiedniki słowne, tzw. „including”, które jako węższe pod względem zakresu mieszczą się w występujących w UKD szerszych pojęciach,
- noty stosowania,
- instrukcje budowania symboli,
- noty o zakresie,
- przykłady stosowania.

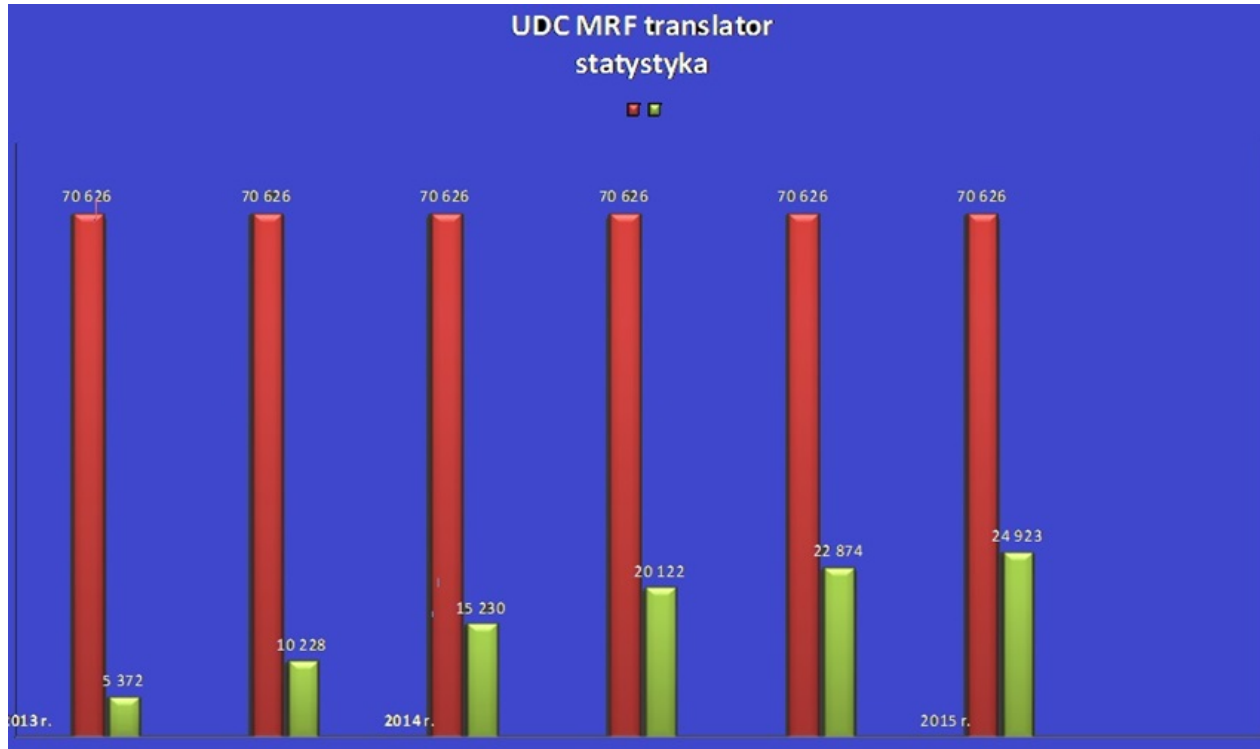
9 osób w Polsce adaptuje symbole pliku wzorcowego na język polski. Jest ono wykonywane online (dostęp kontrolowanym loginem).

UDC MRF - adaptacja

Stan prac:

- Do UDC MRF translator zostały załadowane polskie odpowiedniki słowne do symboli UKD, umieszczone w UDC Summary oraz część odpowiedników słownych ze sformatowanych dla tych potrzeb tablic skróconych UKD (UDC-P058).
- Baza tłumacza UKD zawierała na początku prac 5372 rekordy pliku wzorcowego UKD z odpowiednikami słownymi w języku polskim.
- W marcu 2015 roku odpowiedników słownych do symboli w języku polskim było ok. **25.000**.

UDC MRF - adaptacja

UDC MRF - adaptacja

Uznano, że prace translatorskie mają trojaki charakter.

- Po pierwsze jest to aktualizacja działów UKD, które od drugiej połowy 20 wieku nie uległy poważniejszym zmianom (aktualizacja wydań FID 327; FID 607; FID 502 i UDC-P005)
- Po drugie jest to tłumaczenie działów UKD nowo wprowadzonych bądź znacznie zmodyfikowanych.
- Po trzecie jest to adaptacja pliku wzorcowego UKD do potrzeb określonej instytucji, czy szerzej określonego kręgu kulturowego.

UDC MRF - adaptacja

- Ma miejsce adaptacja tekstu obcojęzycznego, zgodna z zasadami języka polskiego i przyjętą terminologią branżową.
- Jest to jak najdokładniejsze podanie takich polskich odpowiedników określeń obcojęzycznych, które by dokładnie odpowiadały ich zakresowi i treści.

UDC online

- Pełne, z płatnym dostępem wydanie pliku wzorcowego UKD jest obecnie dostępne w języku angielskim, czeskim, holenderskim.
- Trwają prace nad tłumaczeniem i udostępnieniem online wersji językowej niemieckiej, francuskiej, hiszpańskiej, chorwackiej, estońskiej i polskiej.

<http://www.udc-hub.com>

UDC online

- Prezentowana w postaci pliku wzorcowego UKD płatna wersja to, tzw. UDC online zapewnia przyjazny dla użytkownika interfejs do wyszukiwania i przeglądania.
- UKD online prezentuje aktualne symbole UKD wraz z ich odpowiednikami słownymi, notami stosowania, przykładami stosowania i odsyłaczami.
- Prezentowane są też symbole usunięte z bieżącego pliku wzorcowego. Jest ich ok. 11 tysięcy. Zamieszczanie ich online może wspomagać melioracje i przygotowanie tzw. tablic przejścia.

<http://www.udc-hub.com>

UDC online

UDC online [Using UDC](#) [News](#) [Contacts](#) [Resources](#) [Logout](#) UNIVERSAL DECIMAL CLASSIFICATION

[Search/Browse](#) [Number Builder](#) [ABC Index](#) [Validation/Parsing](#) [Help](#)

Schedule outline [Expand All](#) [Collapse All](#)

UDC Number: Text: [Search](#)

Exact Match Exact Match
 Include examples
 Include cancelled

1598 matching records found Page 1

582 Systematic botany

582-1	x [2009, E&C31] Concepts of general botany related to particular plants → 582
582.09	x [2009, E&C31] Classification according to size and form → 589.091/.099
582.091/099	Special auxiliary subdivisions for classification of plants according to size and form
582.091	Trees (large woody plants with trunk)
582.093	Shrubs (smaller woody plants without single trunk)
582.095	Undergrowth. Undershubs (e.g. brambles - Rosoideae)
582.097	Woody climbers (e.g. ivy - Araliaceae)
582.099	Herbaceous or non-woody plants (often called 'plants' or 'flowers')
582.2/.3	x [1997, E&C19] Cryptogams. Flowerless plants. Spore plants → {Replacement data temporarily unavailable}
582.21	x [1997, E&C19] Cryptogams in general → {Replacement data temporarily unavailable}

AUXILIARY TABLES

- COMMON AUXILIARY SIGNS
 - + / Table 1a - Connecting symbols. Coordination. Extension
 - , ::, [] Table 1b - Relating symbols: Relation. Order-fixing
- COMMON AUXILIARY NUMBERS
 - ... Table 1c - Common auxiliaries of language
 - (0...) Table 1d - Common auxiliaries of form
 - (1/9) Table 1e - Common auxiliaries of place
 - (=...) Table 1f - Common auxiliaries of human ancestry, etc.
 - "..." Table 1g - Common auxiliaries of time
 - *, A/Z Table 1h - Subject specification by notations from n
 - 0... Table 1k - Common auxiliaries of general characteristics
 - 1/-9, .01/.09, ' 0/' 9 Auxiliary tables. Section II: Special auxiliary tables

MAIN TABLES

- 0 Science and knowledge. Organization. Computer science. Information
- 1 Philosophy. Psychology
- 2 Religion. Theology
- 3 Social sciences
- 5 Mathematics. Natural sciences
- 6 Applied sciences. Medicine. Technology
- 7 Arts. Recreation. Sport
- 8 Language. Linguistics. Literature
- 9 Geography. Biography. History

UDC online

Planowany jest:

- dostęp do anulowanych symboli UKD,
- stworzenie sieci odsyłaczy przekierowujących do symboli przyjętych (aktualnych),
- umożliwienie dodawania komentarzy,
- umożliwienie dodawania propozycji tworzenia kryteriów wyszukiwania, mapowania, itp.
- umożliwienie wyszukiwania z pomocą symboli UKD obecnych w katalogach bibliotecznych i bibliografiach,

Współpraca z Konsorcjum UKD

Realizowane działania są wpisane w prowadzoną przez Konsorcjum UKD działalność metodyczną, informacyjną i promocyjną.

Biblioteka Narodowa:

- współpracuje w rewidowaniu wybranych symboli UKD,
- przegląda, komentuje propozycje Konsorcjum UKD,
- popularyzuje wiedzę na temat UKD, prac Konsorcjum UKD i kolejnych rewizji tablic UKD,
- przygotowuje polskie wersje UKD, zarówno wersji skróconych, jak i wersji pełnych.

Dziękuję za uwagę

Jolanta Hys

Biblioteka Narodowa

j.hys@bn.org.pl